

Práva poškozeného trestným činem:

1. Podat trestní oznámení – lze písemně nebo ústně do protokolu, mělo by obsahovat:

- kdo ho podává (*lze i anonymně, nicméně nedoporučujeme*)
- komu (*kterýkoli útvar Policie ČR nebo státní zastupitelství*)
- kdy došlo k události
- kdo spáchal oznamovaný skutek (*popis, případně „neznámý pachatel“*)
- kde došlo k události
- jakým způsobem došlo k události
- co bylo událostí způsobeno (*následky, škoda, ...*)
- motiv jednání pachatele
- vhodné je označení důkazů a navržení svědků (*včetně kontaktů*)
- oznamovatel má právo žádat, aby byl do jednoho měsíce vyrozuměn o učiněných opatřeních (*doporučujeme*)

2. Činit v trestním řízení návrhy důkazů.

3. Nahlížet do spisu a pořizovat si z něj na vlastní náklady kopie či výpisky.

4. Požádat již během trestního řízení státního zástupce nebo soud o poskytnutí informace, že byl pachatel propuštěn nebo uprchl z vězení.

5. Účastnit se soudního jednání a vyjádřit své názory, potřeby.

6. Žádat náhradu škody, která vznikla trestným činem (*tedy přihlásit se k trestnímu řízení s konkrétní výší požadované náhrady škody – viz dále*).

7. Nechat se v trestním řízení zastupovat zmocněncem (*jakákoliv osoba nevystupující v případě – na základě plné moci*) **či advokátem** (*nemá-li*

poškozený prokazatelně dostatek finančních prostředků, má právo žádat poskytnutí advokáta za sníženou odměnu nebo zdarma soud či státního zástupce, o bezplatné ustanovení advokáta lze požádat také Českou advokátní komoru).

8. Žádat mediaci nebo souhlasit s ní (*tj. zprostředkování mimosoudního řešení konfliktu, který vznikl mezi poškozeným a pachatelem v důsledku trestného činu – mediaci provádí Probační a mediální služba ČR, umožňuje oběti zohlednit její zájmy a potřeby*).

9. I některé případy domácího násilí mohou být hodnoceny jako trestný čin. Policie ČR může v odůvodněných případech rozhodnout o vykázní násilné osoby z bytu na 10 dní. Ohrožená osoba pak může během této doby soudu podat návrh na vydání předběžného opatření, který tuto dobu prodlouží (*doporučujeme využít pomoci krajského intervenčního centra nebo občanské poradny – kontakty naleznete na www.obcanskeporadny.cz/obeti*).

O Vašich právech Vás musí orgány činné v trestním řízení, tzn. policie, státní zástupce a soud, řádně a podrobně poučit.

Typy škod a jejich náhrada:

• **Škoda na zdraví:** pokud Vám bylo ublíženo na zdraví, požádejte svého lékaře o stanovení tzv. **bolestného** (*jeden bod je roven 120 Kč*), popřípadě ztížení společenského uplatnění při trvalých následcích.

• **Pokud jste utrpěli vážnější škodu na zdraví (alespoň 100 bodů bolestného) nebo jste pozůstalými po oběti** usmrčené trestným činem, na které jste byli odkázáni výživou, a nepodaří se vám dosáhnout náhrady škody od viníka nebo např. od pojišťovny, můžete požádat **nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy jste se o škodě dověděli,**

o poskytnutí peněžité pomoci Ministerstvo spravedlnosti České republiky (*Vyšehradská 16, Praha 2*), a to dle zákona č. 209/1997 Sb. v platném znění. V případě uznání Vašeho nároku se pomoc poskytuje v paušální výši 25 000 Kč nebo maximálně 150 000 Kč.

• **Úhrada nákladů na léčení:** např. poplatky za léky, rehabilitační pomůcky, cesty k odborným lékařským vyšetřením či na rehabilitaci, náklady na výpomoc v domácnosti, ošetřovatelku apod.

• **Náhrada výdělku:** týká se ztráty na výdělku během pracovní neschopnosti, ztráty na výdělku po skončení pracovní neschopnosti, případně i ztráty na důchodu (*viz občanský zákoník*).

• **Náhrada odcizených či zničených věcí:** např. oblečení, hodinky, telefon, kolo apod.

• **Škoda na vozidle:** škodu vzniklou při dopravní nehodě je třeba co nejdříve nahlásit pojišťovně a z tzv. „povinného ručení“ máte dle zákona č. 168/1999 Sb. nárok na uhrazení veškerých druhů škod. Pojišťovnu škůdce lze dohledat přes SPZ v informačním středisku České kanceláře pojistitelů na www.ckp.cz.

Jak uplatňovat náhradu škody vzniklé trestným činem:

1. Zajímejte se o průběh trestního řízení, máte kdykoliv právo na informace.

2. Požadavek na náhradu škody můžete v trestním řízení vedeném proti pachateli uplatnit nejpozději při hlavním líčení soudu před zahájením dokazování.

3. Požadovanou výši náhrady škody je třeba co nejpřesněji vyjádřit v penězích a doložit na policii potřebné doklady (např. účet). Pokud si nejste výši škody jisti, požádejte o vypracování odborného znaleckého posudku.

4. Pokud soud rozhodne o náhradě škody, doručí Vám trestní příkaz nebo rozsudek.

5. Pokud škoda nebude dostatečně doložena a soud Vás odkáže na občanskoprávní řízení, je na Vašem rozhodnutí, zda podáte žalobu a předložíte dostatek důkazů, aby Vám občanskoprávní soud (*tedy jiný soudce než ten, který soudil obviněného*) mohl náhradu škody přiznat. V tomto případě je vhodné poradit se s advokátem.

6. Pokud Vám odsouzený, kterému byla rozhodnutím soudu stanovena povinnost uhradit škodu způsobenou trestným činem, **nebude ochoten škodu nahradit** ani ve splátkách, **můžete navrhnout exekuci jeho majetku.** Obraťte se buď na exekuční oddělení soudu v místě bydliště odsouzeného nebo na kteréhokoliv soukromého exekutora (*kontakt získáte např. na soudu, v telefonním seznamu nebo na www.exekutorskakomora.cz*). Rychlejší náhradě škody pomůže, pokud uvedete co nejvíce informací o odsouzeném, např. o jeho zaměstnání a majetkových poměrech; některé z nich můžete zjistit nahlédnutím do trestního spisu.

Trestný čin může mít kromě zmíněných škod následky také na Vaši psychiku a vztahy s dalšími lidmi – v takovém případě rozhodně neváhejte obrátit se na příslušné odborníky (psycholog, psychoterapeut, psychiatr).

Další informace a pomoc Vám ochotně poskytnou:

Občanská poradna Beroun

Čtvrtek 8–11 hod., Pátek 11–14 hod.

Na Příkopě 211, 266 01 Beroun

Tel.: 311 625 206, mob.: 604 272 576

Probační a mediační služba Beroun

Středa 14–17 hod.

Wágnerovo náměstí 1541, 266 01 Beroun

Tel.: 311 621 858

Specializované komplexní poradenství obětem trestných činů se řídí principy bezplatnosti, diskrétnosti, nestrannosti, nezávislosti a respektu.

Více informací naleznete také na www.obcanskeporadny.cz/obeti

OBĚTI TRESTNÉHO ČINU

Obětí trestného činu (poškozeným)

je v souladu se zákonem každý, komu bylo trestným činem ublíženo na zdraví nebo způsobena majetková, morální či jiná škoda.

Za oběť se považuje rovněž osoba pozůstalá po oběti, která v důsledku trestného činu zemřela, jestliže této osobě zemřelý poskytoval výživu (nebo byl povinen poskytovat).

Projekt Specializované komplexní poradenství obětem trestných činů realizuje Asociace občanských poraden ve spolupráci s Probační a mediační službou ČR prozatím v Berouně, Třebíči a Brně.

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN
EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM
A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY